

Møtereferat SKIM 2. november 2023

Deltakere: Reidunn Stokke, Mathilde Syvertsen, Miljødirektoratet
Morten Lunde, Hilde Nilsen, Petroleumstilsynet
Hazel Perrens, Offshore Norge
Kathrine Kirkebøe, EOSCA/Halliburton
Linda Aadnøy, EOSCA/Baker Hughes
Lars Ystanes, Equinor,
Rosamund Durie, ConocoPhillips
Marija Kilibarda, AkerBP
Anette Jæger, KPD/NEMS
Kristi Krüger, Equinor
Aslaug Skogesal, Aker BP
Ingrid Helland, Schlumberger

Forfall: Anne Mette Eide, og Eirin Stomperudhaugen,
Dato: 02.11.2023
Møtested: Miljødirektoratet
Referent: Petroleumstilsynet

Sammendrag av agenda og oppfølging

1	Neste møteholder og tidspunkt	Møteinnkalling og agenda sendes 4. uker i forkant. Ptil/Miljødirektoratet bytter på å være referent.	Aker BP
2	Godkjenning av referat	Referat fra 11. mai 2023 godkjent	Alle
04/20	Smøreoljer fra sjøvannspumper - status på substitusjonsarbeid	Saken videreføres.	Operatørene
09/18	Omklassifisering biosider	Utsette til neste møte hos Aker BP 25.4.2023	Operatørene AkerBP
25/21	Medlemmer med arbeidsmiljøbakgrunn	Kirsti Kruger og Aslaug Skogesal er nye medlemmer	Offshore Norge/Operatørene
18/21	Kjemikalier med svart kategori pga. helseegenskaper og borsyre	Videreføres til neste møte.	Miljødirektoratet Offshore Norge Operatørene Leverandørene

7/23	Bruk og utslipp av kjemikalier	Equinor presenterer avklaringer rundt bruk og utslipp av kjemikalier. Saken videreføres. Mdir legger inn kommentar i notatet, vedlegg	Equinor
8/23	Formaldehydavspaltende produkter	Saken videreføres.	Offshore Norge Operatørene
9/23	CSRD	CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) Presentasjon av Morten Mikkelsen (Equinor) Saken videreføres	Offshore Norge Operatørene
11/23	Strategi for bruk av avleiringshemmere	Operatørene informerer i neste møte	Mdir Operatørene
12/23	Tiltak og slutning fra SKIM møter	Hvis det gjøres beslutninger i møtet, er det vanskelig for andre å se det. Nå står det kun i møtereferat. Ble ikke besluttet og tas videre i neste møte.	Alle
13/23	Substances known not to biodegrade	Tas videre med.	KPD
14/23	Plast i HOCNF	lukket	KPD
fast punkt	Ptil informerer	Morten Lunde informerer om at Ptil har fått nye tilsynsområder. Får nytt navn fra 1.1.2024 og blir Havindustritilsynet. Olje og Energi departementet blir Energi departementet.	
Fast punkt	Mdir informerer	Svartjenesten (ny løsning for publikumshenvendelser) Årets regelverksendringer	
Eventuelt	Skumdemper	Skumdemper i svart kategori, nedre grense for restmengde.	

1. Tid og sted neste møte

Aker BP arrangerer neste møte torsdag 25. april. Møtet avholdes fysisk i Stavanger hos Aker BP.

2. Godkjenning av referat fra møte 11. mai 2023

Møtereferat fra 11. mai 2023 ble godkjent. Referatet er offentliggjort på Miljødirektoratets SKIM-sider.

04/20 Smøreoljer fra sjøvannspumper - status i substitusjonsarbeidet

Hos Equinor har substitusjonsarbeidet stoppet opp, de har hatt noen havarier på eldre pumper og det er usikkerhet om den gule oljen kan bidra til dette. Det skjer ikke mye fordi de ønsker mer kunnskap om grunnen til havariene før de går videre med substitusjonen. De håper å gå videre snart. Ombygging av pumper til utslippsfrie løsninger vurderes, men dette krever vedlikeholdsstans.

Hos ConocoPhillips og AkerBP går utfasing av smøreoljer i svart kategori som planlagt. ConocoPhillips forventer å være ferdig med utfasing neste år.

Aksjon: Saken videreføres til neste møte.

09/18 Omklassifisering biocider

Formaldehydavspaltene:

AkerBP har foreløpig ingen resultater å presentere. De har gjort målinger, men har kun 2 analyser, vil presentere resultater på neste møte.

Equinor sine målinger viser gjennomgående lave nivåer, økning ved f.eks fylling av tanker og andre kortvarige operasjoner, men grenseverdi overskrides ikke. Ved normal drift er nivåene <10 % av grenseverdi, ved kortvarige operasjoner kan det nå opp i 70 %. De er i startgropa for å starte målinger på boring, og har leid in personell som skal utføre benzen- og formaldehydmålinger.

Conoco Philips undersøker om presentasjon fra forrige møte kan deles. Ikke avklart.

Aksjon: AkerBP rapporterer fra sine kartlegginger av arbeidsmiljørisiko for personell som kan bli eksponert for formaldehyd på neste møte. ~~Utsettes til neste møte 24.4.2023.~~

25/21 Oppnevne medlemmer med arbeidsmiljøbakgrunn

Kirsti Krüger (Equinor) og Aslaug Skogesal (Aker BP) er nye medlemmer i SKIM på fagområdet arbeidsmiljø.

18/21 Kjemikalier med svart kategori pga. helseegenskaper (slås sammen med sak 2/23)

Bakgrunn: EUs 17. ATP til CLP medfører fjerning av konsentrasjonsgrenser for borsyre og flere natriumboratsalter når det gjelder helsefareklassifisering, og dette har medført svart miljøkategorisering for alle produkter som inneholder borsyre og disse boratsaltene i konsentrasjoner $\geq 0.3\%$, noe som gjelder nesten all bruk av disse substansene på norsk sokkel. Den svarte miljøkategoriseringen er Norge-spesifikk.

Emnet er diskutert i tidligere SKIM-møter og i innspill til høringsutkast for Aktivitetsforskriften i 2022.

Det samme vil skje for flere borater, samt for bromidsalter av kalium, kalsium og natrium, da ECHA har foreslått Repr. 1B klassifisering for disse. ECHAs sider for disse høringene indikerer at dette vil gå igjennom i september 2024, med påfølgende ATP til CLP prosess. Dette vil bl.a. bety at flere borevæsker der hovedkomponenten er bromidlake (bromide brine) vil kategoriseres svart og i praksis bli faset ut. Bromid (Br-) foreligger med 65 ppm i naturlig sjøvann, dvs betydelige mengder. Sammen med kationene K, Ca og Na er dette en del av havets salt.

Vannbaserte borevæsker som inneholder bromid er i bruk og slippes til sjø i store volumer. Kalsiumbromid er den vanligste borevæsken, der tekniske spesifikasjoner og tyngde er viktig. Kloridbrine kan være alternativ i noen tilfeller.

For boratene vil det si at enda flere borater vil bli svarte miljømessig. Borsyre og disse boratene blir bl.a brukt i korrosjonshemmere i kjølevannssystemer og krysslinkere i stimuleringsgel. Det finnes ikke alternativer. Bor foreligger, som bromid, som naturlig forekommende uorganiske salter i sjøvann. Produkter som i dag inneholder borsyre og borsalter som er i svart miljøkategori søkes inn som svart og behandles som svart. Miljødirektoratet gir tillatelse til utslipp dersom teknisk/sikkerhetsmessig begrunnelse er på plass. Det medfører mye arbeid med å søke, begrunne osv. og det møtes med liten forståelse i organisasjonene at disse stoffene skal være svarte på miljø. Industrien er uenig i at uorganiske stoffer som naturlig finnes i sjøvann skal være kategorisert som svarte på miljø på grunn av helsefareklassifisering, og ønsker en endring i akkurat dette kriteriet.

Operatørene og leverandørene mener at denne svarte miljøkategorien for disse stoffene ødelegger verktøykassen. Svart miljøkategori for disse stoffene ikke har vitenskapelig hold for miljøeffekt, og undergraver tilliten til systemet. Når så bromidsaltene også får svart miljøkategori vil volumene av disse føre til en sterk økning i svart kategori i bruk og utslipp, uten at det er noen reel miljøfare bevist. Miljødirektoratet er i gang med å vurdere hvordan dette skal løses. Miljødirektoratet uttrykte at de ønsket å se på intensjonen med dette spesifikke svarte kriteriet på miljø, og at den opprinnelige intensjonen ikke var uorganiske salter som er naturlige bestanddeler i sjøvann.

Helse/arbeidsmiljø:

Forskrift for utførelse av arbeid vil komme til å inkludere reprotoksiske stoffer i tillegg til dagens mutagene og kreftfremkallende stoffer i avsnittene om krav til lukket system ved håndtering av disse stoffene

Det bør være et samarbeid med Mdir og Ptil på dette. Ptil har ikke helt oversikten over omfanget, Miljødirektoratet har oversikt over bruksområder fra søknadsbehandling og årsrapportering. Finnes det alternative kjemikalier? Det er høye kostnader forbundet med å bygge om shakere. Borsyre har også eksponeringsfare for arbeidstakerne. Det er snakk om små volum i f.eks gjengefett, men større ved syrestimulering.

Aksjon: Saken videreføres. Miljødirektoratet tar kommentarene med seg i sitt arbeid med regelverk.

7/23 Bruk og utslipp av kjemikalier

Equinor har utarbeidet et notat med innspill til regulering av offshorekjemikalier:

- Definisjon av lukkede systemer og bruk av kjemikalier - hydraulikksystemer, kjøle-/varmevekslingskretser
- Definisjon av brukte kjemikalier: kjemikalier som er blandet for formålet

Aksjon: Alle ser på forslaget fra Equinor, saken videreføres til neste møte.

8/23 Formaldehydavspaltende produkter

Savner merking i sikkerhetsdatabladene.

Spørsmål til leverandørene om dette:

Kan man bruke listen fra ECHA til å merke formaldehydavspaltende produkter? Er det noen leverandører som gir informasjon om at det kan avspalte formaldehyd?

Noe av informasjonen gjøres globalt (EU, USA) hos enkelte leverandører. Er ikke bundet i et lovkrav om at det skal gjøres, men mer et ønske. Avspalting avhengig av hva slags miljø produktet brukes i.

Vanskelig å beskrive mengde av hva som avspaltes, men er ikke så mange av dem. Havtil har en aktivitet på dette området.

Aksjon: Morten Lunde oversender liste over komponenter som kan frigjøre formaldehyd utarbeidet av ECHA og som kan være til hjelp inntil det er bedre løsning på plass

Lenke til ECHA-dokument; [8ee35676-a94c-53b0-1e89-b2aef767bdd2 \(europa.eu\)](https://echa.europa.eu/en/chemicals/information-on-chemicals/8ee35676-a94c-53b0-1e89-b2aef767bdd2)

9/23 CSRD

Equinor har begynt å se på European Sustainability Reporting Standard, som krever system for intern kontroll. EUs CSRD (Corporate Sustainability Reporting Direktive) trer i kraft i år.

ESRS (European Sustainability Reporting Standard) er rapportering for olje og gass industrien. 12 moduler. Velger å bruke internkontroll som på finanssiden. Mange utfordringer knyttet til dette.

Equinor som selskap ønsker å bruke begreper som passer for dem. Verdiperspektiv kjeden er utfordrende. Det å tolke hva som skal være med er utfordrende krever en del ressurser.

Kopi av presentasjonen til møtereferatet ([lenke](#))

Punktet tas med fast på agendaen.

11/23 Strategi for bruk av avleiringshemmere

Miljødirektoratet etterspør informasjon om operatørens strategi for valg av avleiringshemmere, for noen felt er det svært store mengder som slippes ut. Hva er det som styrer valget? Finnes det alternativer? Kan utslippene reduseres?

Operatørene svarer at utslippene kan være opp mot 1000 tonn, og avleiringshemmere følger vannet. Operatørene har behov for dette når ulike vanntyper møtes. Avleiringer kan tette rør og komponenter i brønnventiler er veldig følsomme for avleiring. Avleiringshemmere beskytter brønnen. Operatørene ser på nye teknologier, f.eks coating av rør og ulike clamp bond. Mye som foregår på teknologisiden på avleiring, men det har ikke kommet produkter på markedet som fungerer godt. Avleiringsrisiko og vannmengder øker når feltene blir eldre. Foreløpig lite nytt som skjer på dette området. Det er standard kjemi som brukes. Vil ha det mest effektive kjemikalier for avleiring. Man kan også styre vannstrømmene. Ulike brønner har ulikt potensiale for avleiringer. Finnes membranløsninger i nye prosjekter. Membran og sulfatfjerning må gjøres på nye felt og ikke relevant for eldre felt, og krever også bruk av biocider. Lite å hente på kjemikaliesiden - mer på smart dosering. Produktene er på substitusjonslisten, men lite bevegelse. Det er fagpersonell på avleiringsområdet. Kan kanskje invitere noen inn?

Aksjon: Presentasjon om avleiringshemmere fra eksperter på dette området fra operatørene i neste møte.

12/23 Tiltak og slutninger fra SKIM-møter bør sammenstilles og tilgjengeliggjøres

Tiltak og slutninger bør tilgjengeliggjøres, ikke bare stå i referatene. Kom ikke frem til noen beslutning og tas videre til neste møte.

13/23 Liste over substances known not to biodegrade

KPD har en liste over stoffer som man vet ikke er nedbrytbare finnes på NEMS, men hvordan skal denne listen brukes og valideres? Det står stoff på listen som ikke er identifiserende. Bør testes før det settes på listen. Listen må leverandøren ha kontroll på. Stammer fra HOCNF guidelines. Det er ikke krav til at disse stoffene skal identifiseres. Leverandørene kan ha sine egne lister for stoffer som ikke er nedbrytbare. Identiteten kan eventuelt generaliseres. Er Polymer for generelt å bruke? Listen er ikke synlig for Mdir, kun for leverandører. I selve testresultatet for det ene stoffet står det at det ikke er nedbrytbart.

Ingrid Helland ber om at uttrekk fra listen oversendes for å kunne se hvor mange man har. Det beste hadde vært om vi kunne merket av en boks selv istedenfor å gå igjennom leverandøren. Det er 18 stoff på listen, men vi vet ikke hvilke som er aktive produkter. KPD bør ha ett møte med Mdir for å se på listen.

Ikke vits å teste produktet når man vet at produktet ikke er nedbrytbart. Dette bør kanskje presiseres i regelverket for å unngå usikkerhet?

Aksjon: Det avholdes et møte mellom Miljødirektoratet og Anette Jæger (KPD/NEMS) for å diskutere temaet. Saken videreføres til neste møte.

14/23 Plast i HOCNF

KPD har fått spørsmål fra leverandør om hvis det hukes av i HOCNF at produktet inneholder mikroplast, vil det da få rød klassering?

Miljødirektoratet svarte at det ikke blir automatisk rød klassifisering ved å huke av for mikroplast. Boksen man huke av for plastinnhold brukes foreløpig kun til rapporteringsformål.

Petroleumstilsynet informerer

Morten Lunde informerte om at fra 1.1.2024 får Petroleumstilsynet (Ptil) nytt navn og blir Havindustritilsynet (Havtil) for å reflektere nye ansvarsområder (Havvind, CCS og Havbunnmineraler) i tillegg til petroleum. Havtil vil ligge under Olje og Energi departementet, som fra 1. januar blir Energi departementet.

Miljødirektoratet informerer

- a) Miljødirektoratet har fått ny svartjeneste for publikumshenvendelser og postboksen for offshorekjemikalier er nedlagt. Løsningen finnes også på engelsk.

[Svartjenesten - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no)

- b) Endringer i aktivitetsforskriften trer i kraft 1. januar 2024, og endringer som omfatter kjemikalier er lovliggjøring av bruk av kjemikalier og bruk og utslipp av vannsporstoff.

Eventuelt

Skumdemper i svart kategori, nedre grense for restmengde?

Skumdemper som har ett hjelpestoff som utgjør 1ppm av et kjent stoff. Produktet blir da svart. Finnes det en nedre grense hva som skal være med HOCNF?

Miljødirektoratet svarte at det ikke finnes en nedre grense, alle stoffer som er tilsatt med hensikt skal oppgis i HOCNF og testes. Dette er fastsatt av OSPAR.

Liste over møtearrangører

April 2024: AkerBP

November 2023: Miljødirektoratet

Mai 2023: SLB

Nov 2022: Petroleumstilsynet

Mai 2022: Equinor

Nov 2021: Miljødirektoratet

Mai 2021: Halliburton

Nov 2020: Petroleumstilsynet

Mai 2020: ConocoPhillips

Nov 2019: Miljødirektoratet

Mai 2019: Petroleumstilsynet

Nov 2018: Spirit Energy

Mai 2018: Miljødirektoratet

Nov 2017: Petroleumstilsynet

Mai 2017: Statoil

Januar 2017: Total